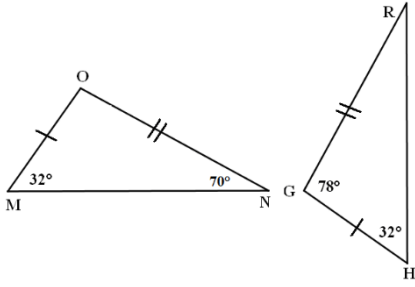

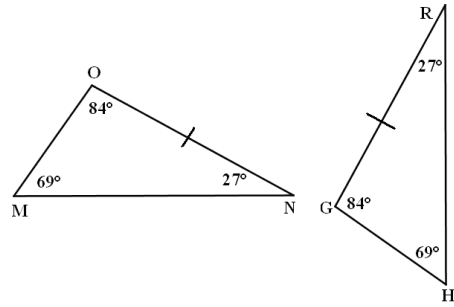
Priprema za ispit znanja TROKUT

1) Dokaži da su trokuti sukladni:

a)

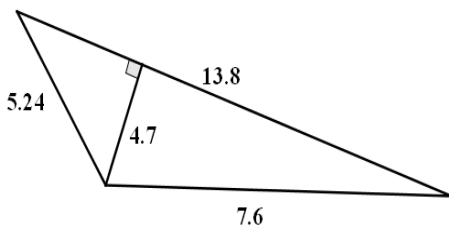

b)

2) Konstruiraj trokut ako mu je duljina jedne stranice $a = 5.5 \text{ cm}$, a veličine kutova uz nju su 45° i 30° .

3) Izračunaj površinu **trokuta** sa slike:

4) Izračunaj površinu **pravokutnog trokuta** sa stranicama duljine:

$$a = 3.5 \text{ cm}$$

$$b = 2.7 \text{ cm}$$

$$c = 4.4 \text{ cm}$$

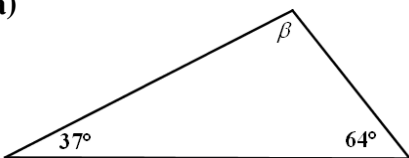
$$P = ?$$

5) Površina trokuta jest 16.9 cm^2 , a duljina jedne njegove stranice iznosi 13 cm .
Kolika je duljina **visine** povučene na tu stranicu?

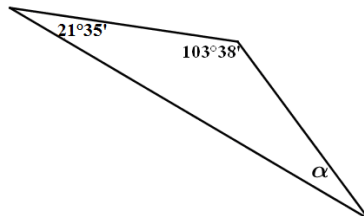
6) U **jednakokraknom trokutu** veličina kuta nasuprot osnovici jest 132° .
Izračunaj veličine ostalih dvaju kutova.

7) Odredi nepoznate veličine kutova sa slike:

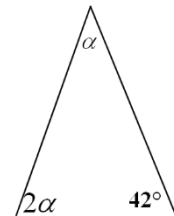
a)

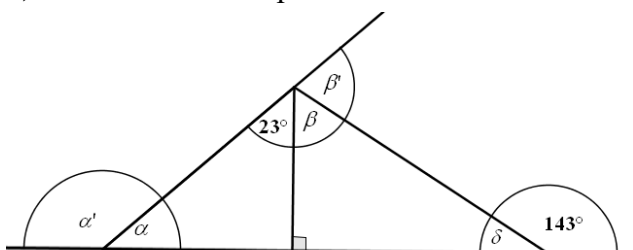
b)

c)

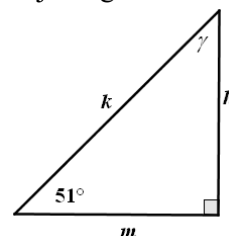

8) Odredi veličine nepoznatih kutova na slici:

9) Poredaj po veličini stranice trokuta.

(*Uputa:* Nasuprot najvećeg kuta nalazi se najdulja stranica)

10) Nacrtaј tupi kut i konstruiraj njegovu simetralu.

11) Konstruiraj kut mjere: a) 30° b) 90°

12) Možeš li nacrtati trokut ako su duljine njegovih stranica:

a) $a = 4 \text{ cm}$
 $b = 5 \text{ cm}$
 $c = 8 \text{ cm}$

b) $a = 4 \text{ cm}$
 $b = 5.8 \text{ cm}$
 $c = 0.8 \text{ dm}$

c) $a = 4 \text{ cm}$
 $b = 0.5 \text{ dm}$
 $c = 3 \text{ cm}$

13) Koje od sljedećih izjava su istinite?

- a) U svakom je trokutu zbroj duljina dviju stranica veća od duljine treće stranice.
- b) Nasuprot duljoj stranici trokuta leži kraći kut.
- c) Nasuprot manjem kutu leži kraća stranica.
- d) Nasuprot jednakim stranicama leže kutovi jednakih mjera.
- e) U svakom je trokutu zbroj duljina dviju stranica manji od duljine treće stranice.

14) Koje od sljedećih izjava su istinite?

- a) Mjera svakog unutarnjeg kuta jednakostraničnog trokuta jest 60° .
- b) Kutovi uz osnovicu jednakoračnog trokuta nisu jednakih mjera.
- c) U pravokutnom trokutu zbroj mjera kutova uz hipotenuzu jednak je 90° .
- d) U jednakokračnom pravokutnom trokutu dva su kuta mjere 60° .

15) Konstruiraj trokut ako je poznato $a = 6 \text{ cm}$, $b = 4 \text{ cm}$, $\gamma = 30^\circ$.

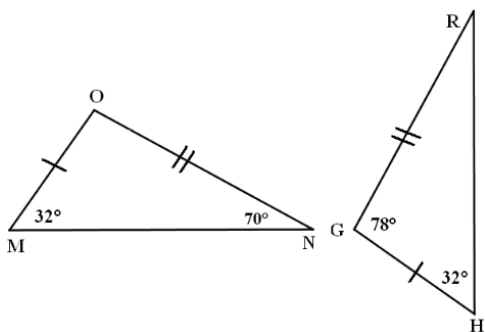
TEORIJA

- 1) Koje su vrste trokuta s obzirom na duljinu stranica?
- 2) Koje su vrste trokuta s obzirom na veličinu kutova?
- 3) Što je visina trokuta?
- 4) Što je ortocentar?
- 5) Koliki je zbroj veličina unutarnjih kutova u trokutu?
- 6) Koji je zbroj veličina unutarnjeg i njegovog vanjskog kuta u trokutu?
- 7) Kako dobijemo središte opisane kružnice trokutu?
- 8) Kako dobijemo središte upisane kružnice trokutu?
- 9) Kako nazivamo stranice pravokutnog trokuta?
- 10) Kako nazivamo stranice jednakokračnog trokuta?
- 11) Što vrijedi za kutove u jednakokračnom trokutu?
- 12) Iskaži SSS poučak.
- 13) Iskaži SKS poučak.
- 14) Iskaži KSK poučak.

Rješenja

1) Dokaži da su trokuti sukladni:

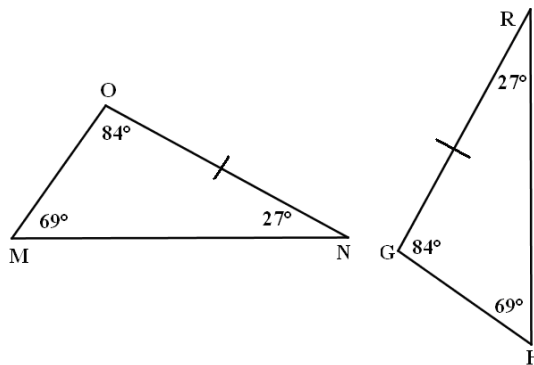
a)

$$|\sphericalangle O| = 180^\circ - (32^\circ + 70^\circ) = 78^\circ$$

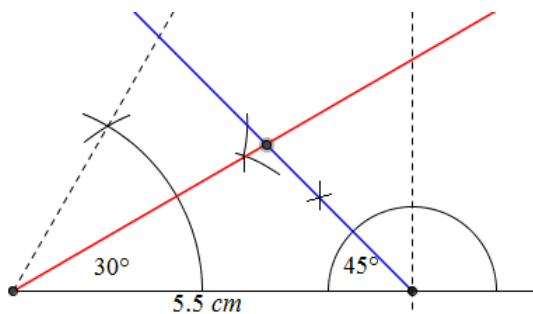
$$\left. \begin{array}{l} |MO| = |GH| \\ |\sphericalangle O| = |\sphericalangle G| \\ |NO| = |GR| \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{SKS} \\ \Rightarrow \Delta MON \cong \Delta HGR \end{array}$$

b)

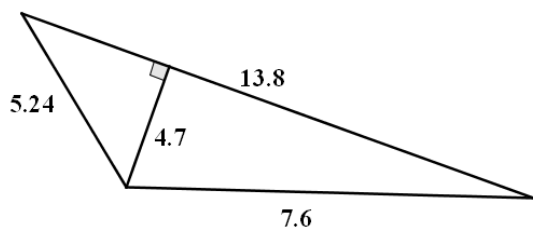
$$\left. \begin{array}{l} |\sphericalangle O| = |\sphericalangle G| \\ |NO| = |GR| \\ |\sphericalangle N| = |\sphericalangle R| \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{KSK} \\ \Rightarrow \Delta MON \cong \Delta HGR \end{array}$$

2) Konstruiraj trokut ako mu je duljina jedne stranice $a = 5.5 \text{ cm}$, a veličine kutova uz nju su 45° i 30° .

- stranica a duljine 5.5 cm
- u jednom kraju stranice kut od 45°
- u drugom kraju stranice kut od 30°
- krakovi kutova sijeku se u trećem vrhu trokuta

3) Izračunaj površinu trokuta sa slike:

$$P = \frac{13.8 \cdot 6.9 \cdot 4.7}{2}$$

$$P = 6.9 \cdot 4.7$$

$$P = 32.43$$

$$P = \frac{\text{stranica} \cdot \text{visina na tu stranicu}}{2}$$

4) Izračunaj površinu pravokutnog trokuta sa stranicama duljine:

$$a = 3.5 \text{ cm}$$

$$b = 2.7 \text{ cm}$$

$$c = 4.4 \text{ cm}$$

$$P = \frac{a \cdot b}{2}$$

$$P = \frac{3.5 \cdot 2.7}{2}$$

$$P = \frac{9.45}{2}$$

$$P = 4.725 \text{ cm}^2$$

$$P = \frac{\text{kateta} \cdot \text{kateta}}{2}$$

- 5) Površina trokuta jest 16.9 cm^2 , a duljina jedne njegove stranice iznosi 13 cm .
Kolika je duljina visine povučene na tu stranicu?

$$P = 16.9 \text{ cm}^2$$

$$a = 13 \text{ cm}$$

$$v_a = ?$$

$$v_a = \frac{2P}{a}$$

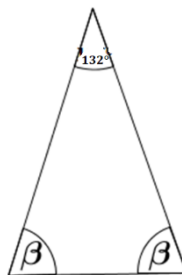
$$\text{visina} = \frac{2 \cdot \text{površina}}{\text{stranica}}$$

$$v_a = \frac{2 \cdot 16.9}{13}$$

$$v_a = \frac{33.8}{13}$$

$$v_a = 2.6 \text{ cm}$$

- 6) U jednakokrakom trokutu veličina kuta nasuprot osnovici jest 132° .
Izračunaj veličine ostalih dvaju kutova

$$2\beta = 180^\circ - 132^\circ$$

$$2\beta = 48^\circ$$

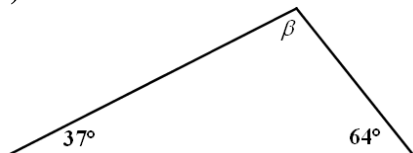
$$\beta = 48^\circ : 2$$

$$\beta = 24^\circ$$

Veličina kutova uz osnovicu je 24° .

- 7) Odredi nepoznate veličine kutova sa slike:

a)

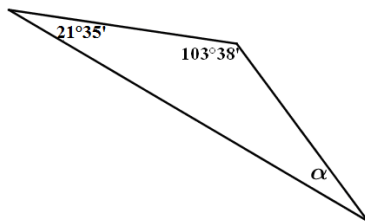

$$\beta = 180^\circ - (37^\circ + 64^\circ)$$

$$\beta = 180^\circ - 101^\circ$$

$$\beta = 79^\circ$$

b)

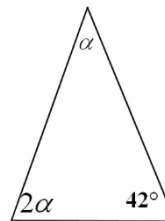

$$\alpha = 179^\circ 60' - 124^\circ 73'$$

$$\alpha = 179^\circ 60' - 125^\circ 13'$$

$$\alpha = 54^\circ 47'$$

c)

$$3\alpha = 180^\circ - 42^\circ$$

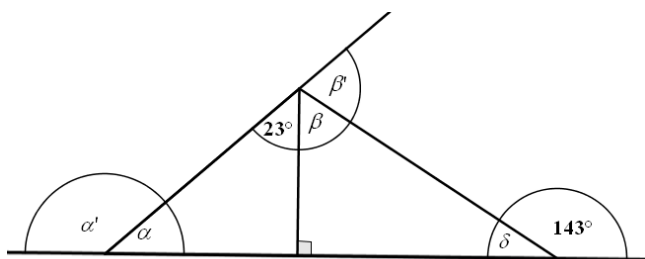
$$3\alpha = 138^\circ$$

$$\alpha = 138^\circ : 3$$

$$\alpha = 46^\circ$$

$$2\alpha = 92^\circ$$

- 8) Odredi veličine nepoznatih kutova na slici:

$$\alpha = 90^\circ - 23^\circ$$

$$\alpha = 67^\circ$$

$$\alpha' = 180^\circ - 67^\circ$$

$$\alpha' = 113^\circ$$

$$\delta = 180^\circ - 143^\circ$$

$$\delta = 37^\circ$$

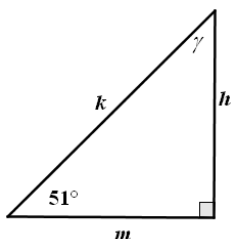
$$\beta = 90^\circ - 37^\circ$$

$$\beta = 53^\circ$$

$$\beta' = 180^\circ - (23^\circ + 53^\circ)$$

$$\beta' = 104^\circ$$

- 9) Poredaj po veličini stranice trokuta. (Uputa: Nasuprot najvećeg kuta nalazi se najdulja stranica.)

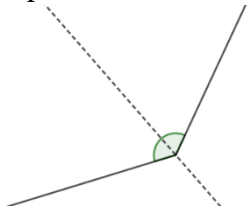

$$\gamma = 90^\circ - 51^\circ = 39^\circ$$

$$39^\circ < 51^\circ < 90^\circ$$

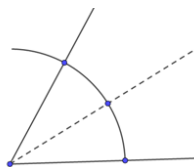
$$m < h < k$$

10) Nacrtaj tupi kut i konstruiraj njegovu simetralu.

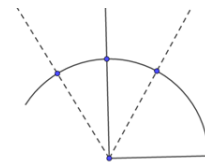

11) Konstruiraj kut mjere:

a) 30°

b) 90°

12) Možeš li nacrtati trokut ako su duljine njegovih stranica:

a) $a = 4 \text{ cm}$
 $b = 5 \text{ cm}$
 $c = 8 \text{ cm}$

$$4 + 5 > 8$$

$$9 > 8$$

Možemo

b) $a = 4 \text{ cm}$
 $b = 5.8 \text{ cm}$
 $c = 0.8 \text{ dm}$

$$4 + 5.8 > 8$$

$$9.8 > 8$$

Možemo

c) $a = 4 \text{ cm}$
 $b = 0.5 \text{ dm}$
 $c = 3 \text{ cm}$

$$4 + 3 > 5$$

$$7 > 5 \text{ X}$$

Ne možemo!

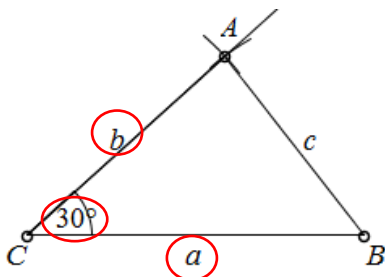
13) Koje od sljedećih izjava su istinite?

- a) U svakom je trokutu zbroj duljina dviju stranica veća od duljine treće stranice.
- b) Nasuprot duljoj stranici trokuta leži kraći kut.
- c) Nasuprot manjem kutu leži kraća stranica.
- d) Nasuprot jednakim stranicama leže kutovi jednakih mjera.
- e) U svakom je trokutu zbroj duljina dviju stranica manji od duljine treće stranice.

14) Koje od sljedećih izjava su istinite?

- a) Mjera svakog unutarnjeg kuta jednakostraničnog trokuta jest 60° .
- b) Kutovi uz osnovicu jednakokrakog trokuta nisu jednakih mjera.
- c) U pravokutnom trokutu zbroj mjera kutova uz hipotenuzu jednak je 90° .
- d) U jednakokrakom pravokutnom trokutu dva su kuta mjere 60° .

15) Konstruiraj trokut ako je poznato $a = 6 \text{ cm}$, $b = 4 \text{ cm}$, $\gamma = 30^\circ$.

1° $|CB| = 6 \text{ cm}$

2° Konstruirati kut od 30° nad $\overline{BC}$ s vrhom u točki C

3° Na drugi krak kuta nanijeti $4 \text{ cm} \rightarrow A$

TEORIJA

– rješenja –

- 1) Koje su **vrste trokuta** s obzirom na **duljinu stranica**?
Razlikujemo raznostraničan, jednakokračan i jednakostraničan trokut.
- 2) Koje su **vrste trokuta** s obzirom na **veličinu kutova**?
Razlikujemo šiljastokutni, pravokutni i tupokutni trokut.
- 3) Što je **visina** trokuta?
Visina trokuta je **okomica** spušten iz vrha trokuta na pravac koji sadrži nasuprotnu stranicu trokuta.
- 4) Što je **ortocentar**?
Ortocentar je sjecište pravaca koji sadrži visine trokuta.
- 5) Koliki je zbroj veličina unutarnjih kutova u trokutu?
Zbroj veličina unutarnjih kutova u trokutu je 180° .
- 6) Koji je zbroj veličina unutarnjeg i njegovog vanjskog kuta u trokutu?
Zbroj veličina unutarnjeg i vanjskog kuta trokuta je 180° .
- 7) Kako dobijemo središte **opisane** kružnice trokutu?
Središte trokutu **opisane** kružnice je u sjecištu **simetrala stranica** trokuta.
- 8) Kako dobijemo središte **upisane** kružnice trokutu?
Središte trokutu **upisane** kružnice je u sjecištu **simetrala unutarnjih kutova** trokuta.
- 9) Kako nazivamo stranice **pravokutnog** trokuta?
Stranice pravokutnog trokuta su **katete** i **hipotenuza**.
- 10) Kako nazivamo stranice **jednakokračnog** trokuta?
Stranice jednakokračnog trokuta su **osnovica** i **kraci**.
- 11) Što vrijedi za kutove u **jednakokračnom** trokutu?
Kutovi **uz osnovicu** jednakokračnog trokuta **jednakih su veličina**.

12) Iskaži SSS poučak.

Dva su trokuta sukladna ako se podudaraju u **trima odgovarajućim stranicama.**

13) Iskaži SKS poučak.

Dva su trokuta sukladna ako se podudaraju u **dvije odgovarajuće stranice i jednom kutu između njih.**

14) Iskaži KSK poučak.

Dva su trokuta sukladna ako se podudaraju u **jednoj odgovarajućoj stranici i dva odgovarajuća kuta uz tu stranicu.**